

నాగతులని కొద్ది క్షణాల పాటు నివ్వేరపోయింది. "ఎక్కడో చూచినట్టుందే! ఎవరబ్బా వీళ్ళు?" అనుకుంటూ విస్తుపోయింది. ఆగంతుకుల్ని పోల్చుకున్న తర్వాత కూడా ఆమెలో విస్మయం తగ్గుముఖం పట్టేందికాదు. "ఇంత దూరం ఎందుకొచ్చారు వీళ్ళు? చిన్న పనులపైన ఊరు విడిచి దేశం పైన పడేవాళ్ళు కాదు కదా! కాలు దీసి ఇలా వచ్చేవారంటే అందుకు ప్రబలమైన కారణం ఏదో ఉండాలి కదా!" అన్న విచికిత్సకు లోనైంది. ఆలోచనలెలా ముమ్మరిస్తున్నా వచ్చిన వాళ్ళను పరామర్శించడం మాత్రం ఆమె మరిచిపోలేదు.

"రండి రండి. ఏం కదిరప్పా బాగున్నావా? మల్లెనూ, క్షేమమేనా? మీ ముఖాల్లో హంగు మీసాలే గదా! అవి తీసేసేటప్పటికి ఆకారాలే మారిపోయాయి. ఒక పట్టాన గుర్తు పట్టలేకపోయాను. ఇంటి కెందరెందరో వస్తుంటారు. బయటికి వెళ్తే వీధుల్లోనూ, స్టేషనులోనూ చాలా మంది కనిపిస్తారు. కానీ మనూరివాళ్ళు కనిపిస్తే కలిగే ఆనందమేవేరు కదా! ఎవరైనా కనిపిస్తారేమోనని చూచి చూచి కళ్ళు కాయలు, గాచాయి. ఎలాగైతేనేమి! నేనొకతెని వున్నానని మీకైనా జ్ఞాపకం ఉంది. అదే పదివేలు. కూర్చోండి. ఇదిగో సింగమ్మా! మావూరి వాళ్ళొచ్చారు. మంచి నీళ్ళు తీసుకురావా?"

"ఇట్లా వచ్చేసినావు గానీ, కండ్లల్లో మెదులుతున్నట్టే వుండేదానివి! నిన్నెట్లా మరిచిపోగలం చిన్నమ్మా! బండి దిగ్గానే కాళ్ళకు చక్రాలు కట్టుకున్నట్టుగా యిట్లా దొర్లుకోచ్చేసినాం". అన్నాడు కదిరప్ప. అతడు మాట్లాడు

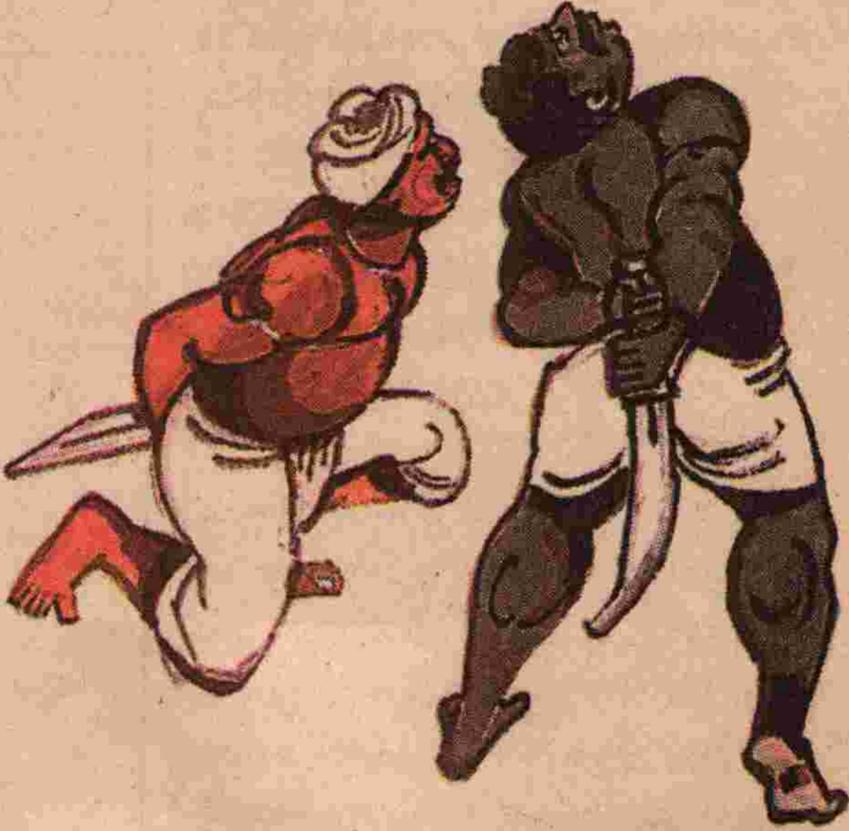
అదునులో వానలు కురిశాయా? మొగిలేటిలో నీళ్ళున్నాయా? నిరుడు మన వూళ్ళో గంగ జాతర బాగా జరిగిందా?" ఇలా ఎన్నో ప్రశ్నలు గుప్పించింది నాగతులని. అయితే చెరువులు నిండినా, నిండకపోయినా, పండలు పండినా పండకపోయినా ఏది ఏమైనా కదిరప్పకు గానీ, మల్లెనుకు గానీ వచ్చేది, పోయేదీ ఏమీ వుండదని నాగతులనికి తెలుసు. అవును, లేదు అని ముక్తసరిగా జవాబులు చెప్పడమే గానీ అడిగిన ప్రశ్నల పట్ల ఆసక్తి లేకపోవడం గమనించాక, ఆమె గుండెలోనుంచి అసలు ప్రశ్నే ఊడిపడింది. "పోనీలే, మా ఆయ్య బాగున్నాడా కదిరప్పా? ఆయన ఆరోగ్యానికేమీ డోకా లేదుకదా? ఎప్పుడైనా నన్ను గురించి తలుచుకోడం కద్దా? మాట మాత్రమైనా మీతో అన్నారా?" ఈ కొద్ది మాటలు ముగించేసరికి నాగతులని కంఠంలో శోకపు జీర పారాడింది. చెమ్మగిల్లిన కళ్ళను పమిట చెరుగుతో

తుడుచుకుంటూ ఆమె ముఖం క్రిందికి దించుకుంది. "కన్న కూతురివి కదంటమ్మా! నువ్వేమైనా పగదానివా? తలుచుకోకుండా వుంటాడా? అదేం లేదులే. లేదంటే బయటపడి మాట్లాడడు".

బాగా తెలిసిన వాళ్ళు వేషాలు వేస్తే అందులో వాళ్ళే కనిపిస్తారు గానీ, పాత్రలు కనిపించవు. కదిరప్పను, మల్లెనును గౌను తొడుకున్నప్పటి నుంచి ఎరుగును నాగతులని. వాళ్ళ మాటల్లో ఓదార్పు కోసం చెప్పేవేవో, అంతరంగం నుంచి దూసుకొచ్చేవేవో గ్రహించడం ఆమెకు కష్టసాధ్యమేమీ గాదు. కట్టుకున్న భార్య చావు బ్రతుకుల మధ్య సతమతమవుతుండగా ఉంపుడుగత్తె ఇంట్లో తాగి పడివుండినవాడు, తన తోబుట్టువు బ్రతుకును చిమ్మ చీకటిలో కడతేర్చినందుకు బావమరిది ఆగ్రహం వెలిగిస్తే, ఆ నేరానికి శిక్షగా అతడి అయిదెకరాల ఆరటి తోటను నేల మట్టానికి నరికించిన వాడు, నోరూరి ఎవరో మామిడి తోపులో ఓ కాయ కోసుకుంటే వాడికి వట్టెవట్టెగా తలక్షవరం చేయించి పలకల దరువుతో పది వూళ్ళు మెరవణి తప్పించివాడు, ఫర్మానా జారీ కాగానే తన పొలంలోకి మందల తోలించలేదన్న ఆక్కసుతో మందల్ల నందరినీ అడవిలోకి తరిమి, రాత్రి రాత్రంతా గొర్రెల సమూహాల్ని అడుసు మడిలో నిలబెట్టి వాటి సంఘ మరణానికి కారకుడైన వాడు, పొరుగుూరి మొదలియార్లపైన కక్ష వెంచుకుని నాలుగు కుటుంబాలకు మగదిక్కులేకుండా చేసిన వాడు, అలాంటి కటిక గుండెల కసాయి వాడైన పల్లిపట్టు కొండారెడ్డికి కన్నకూతురు పట్ల

మధురంకం రాజారాం

తుంటే డబ్బాలో గులకరాళ్ళు వేసి గిలకరించినట్టుంది. సింగమ్మ ఓ పెద్ద చెంబుడు నీళ్ళు, లోటాలో బాటుగా పట్టుకోచ్చింది. బాగా దాహం గొని వున్నారేమో, ఆగంతకుటుం గుక్కపట్టినట్టుగా నీళ్ళంతా లాగించేశారు. "ఇంకా నిలబడే వుండిపోయారే! పరవాలేదు. కూచోండి. బెంచిపైనే కూచోవచ్చు.." అంది నాగతులని. వచ్చిన వాళ్ళు బెంచివైపోసారి చూచారు. తరువాత ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసుకుంటూ, కళ్ళతోనే మాట్లాడుకున్నారు. ఆపైన మరబొమ్మల్లా తటాలున బెంచిపైన కూర్చున్నారు. "మన ఊరి చెరువు నిండిందా? వరి పంటల్లో ఫలసాయం బాగా వచ్చిందా? వేరుశనగ పంటకు

కంబోజి కుమారుడు

వారం
వారం
కథా
ప్రభ

మాత్రం దయాదాక్షిణ్యాలు, జాలీ కరుణా ఉంటాయా? ఏం మాట! అందులోనూ తను ఆయన చెప్పే చేతలో వుండకుండా ఒక దారంట వెళ్లే దానయ్యతో లేచి వచ్చేసింది కదా!

బుడుంగున తాను పరధ్యానంలోకి జారిపోయినట్టు గుర్తించి, మళ్ళీ వైకి తేలివచ్చింది నాగ తులసి. "అవును.

ఈ వేళప్పుడు మన వైపు నుంచి బండ్లె రాలేదే! మరెందులో దిగారు?" అని ప్రశ్నించింది.

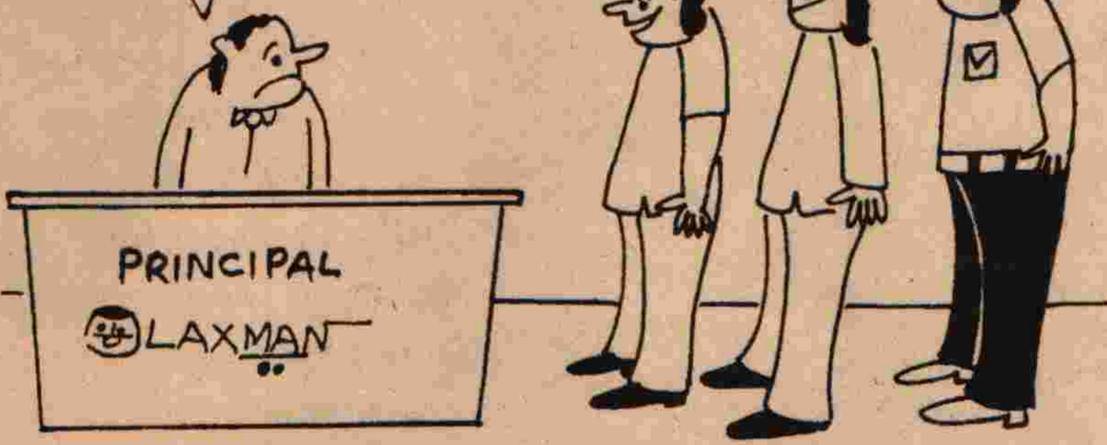
నేను చేతలవాడినే గానీ మాటలవాణ్ణి కాను - అన్నట్టుగా మలేసు గోడవైపు తిరిగి కూచున్నాడు. దొర్లిన పొరబాటుకు సంజాయిషీ చెబుతున్నట్టుగా కదిరప్ప కొనసాగించాడు.

"మూడు గంటలకే వచ్చినాములే చిన్నమ్మా! ఏవో ఇవరాలు తెలుసుకోవలనుండి బజారుకు పోతిమి. అక్కడే పొద్దుపోయింది. ఇల్లెక్కడో యిశారణ జేసి యిక్కడ కొచ్చేటప్పటికి బాగా సీకటి పడిపోయింది .."

"బజార్లో వివరాలా కదిరప్పా! ఏదైనా కానే పని

ఒక్కరు కూడా రాసాంక్
 తోసుకురాకుండా ఈ కాలేజీ
 పరువు తోవారు కదరా....

మీరేకద మాఫూరూ తమదాసం
 అంటూ పరీక్షలకు ముందు
 మాట్లాడినానుట చేయబారు!

వుందా?"

"అదే అదే! తెట్టు, ఉలవపాడు, టంగుటూరు, ఈసాయకట్టులో సపోటా తోటలెక్కువ గదమ్మా! మన ప్రక్కల ఆ పండ్లకు బలే గిరాకీ వుందిలే! పైగా తిరుతణిలో ఆడికృత్తిక ఉత్సవాలు జరుగబోతా వుండాయి. దొరికినన్ని పండ్లు కొని గంపల్లో పెట్టించి బండ్లలో ఎక్కించుకుపోయి అమ్ముకుందామనుకున్నాం. మనుషులన్నాక ఏదో ఒక పని చేసి నాలుగు రూకలు సంపాదించాల గదా!"

"అయ్యో పాపం! నాలుగు రూకల కోసం మీకిలాంటి నాలీసుపన్ను చేయాల్సిన అవసరం వచ్చిందా?" అన్నట్టు నాగతులసి తన చూపులతోనే వాళ్ళ పైన దైన్యం కుమ్మరించింది. "భలేవాళ్లే! చేతిలో వెన్న పెట్టుకుని నెయ్యికోసం ఊరంతా తిరిగే వాళ్లు ఉంటారా ఎక్కడైనా? ఈ మాట మా రెడ్డి గారి చెవిలో వేస్తే చాలదా? ఆయన కిక్కడ ఏఊళ్లో ఎవరి తోటలో ఏరకం సరుకు దొరుకుతుందో క్షుణ్ణంగా తెలుసు. ఆయన ద్వారా వచ్చారని తెలిస్తే నికరమైన ధరకు పళ్లు బుట్టలు బుట్టలుగా మీముందుకు వచ్చేస్తాయి. ఒక మాట జ్జిట్టిలో ఉంచుకోండి. మీరు దోరకాయలే కొనాలి. మీరక్కడ బుట్టలు విప్పేసరికి అవే పక్వానికి వస్తాయి. పళ్లు కొన్నారో, రోటిలో వేసి దంచినట్టుగా బుట్టంతా అట్టకట్టిపోతుంది ..."

"సరేలే చిన్నమ్మా! నువ్వు చెప్పినట్టే చేస్తాం. రెడ్డిగారి కొక్కమాట చెప్పి మాకు నువ్వే సిపార్సు చెయ్యాల."

"ఎందుకు చెప్పను. ఏదో పెళ్ళి నిమిత్తం నెల్లూరు వెళ్లారు. తొమ్మిది గంటల బండికి వచ్చేస్తారు. పొలాల్లో ఒంటిల్లు కదా. ఇరుగు పొరుగు ఉండరు. అందుకనే ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ రాత్రుల్లో ఇంటికి రాకుండా ఆగిపోరు"

వచ్చిన పనిలో సగం పూర్తయిన సంతృప్తి కదిరప్ప ముఖంలో కనిపించింది. అయినా అంతలోనే ఒక

సందేహం. "అవును గానీ చిన్నమ్మా. ఇంట్లో మీ మామగారు ఒకాయన ఉండాలి కదా. ఆయన ఏ ఊరు వెళ్ళినట్లో?"

నాగ తులసి ముఖంలో దిగులు ముట్టులు కమ్ముకున్నాయి. "వెళ్ళిపోయారు. మూడు నెలలయింది. ఆఊరు వెళ్ళిన వారెవరూ తిరిగి రారు" అంది.

కొద్ది నిమిషాలు మౌనంగా గడిచిపోయాక హఠాత్తుగా కర్తవ్యజ్ఞానం కలిగినట్టు పైకి లేచింది నాగతులసి - "సరే మీరు కాళ్లు చేతులు కడుక్కురండి. ఏమి తొందర? భోజనాలయినాక మాట్లాడుకోవచ్చు. సింగమ్మా వీళ్ళకు స్నానాల గది చూపించు ..."

ఆమె నాలుగడుగులు వేసి వేయకముందే ఒక ధర్మసందేహం వెలిబుచ్చాడు కదిరప్ప. "చిన్నమ్మా! ఈ సంచీ ఎక్కడ పెట్టించమంటావ్?"

నాగతులసి కొంచెం విచలితురాలయిపోయి వెంటనే తేరుకుంది. "మీకలాంటి అనుమానాలేమీ అక్కర్లేదు. మా ఇంట్లో ఏ వస్తువు ఎక్కడ పడేసినా చెక్కుచెదరకుండా ఉండిపోతుంది. పోనీలే, అంతగా విలువైన వస్తువులు ఏమయినా ఉంటే ఈ గదిలో పెట్టుకోండి. మీరు పడుకోబోయేది కూడా ఇక్కడే."

సింగమ్మ పీటలు వేసింది. విస్తర్లు పరిచింది. భోజనం దినుసులు అమర్చిన పళ్లెాలు, గిన్నెలు తెచ్చి విస్తర్లకెదురుగా పెట్టింది. వాటి కావల గృహిణి కోసం మరో పీట వేసింది.

స్నానాల గదిలోనుంచి ఈవలి కొస్తూ వారించ బోయాడు కదిరప్ప - "అదేంది చిన్నమ్మా! నువ్వు కూర్చుంటివా? పనిమనిషి వడ్డిస్తే పోలా."

"కాదులే కదిరప్పా! ఇల్లాలు వడ్డిస్తేనే భోజనం

చేసేవాళ్ళకు తప్పి. అంటూండేది మా అమ్మ. మీరు కూర్చోండి. ఆకులపైన నీళ్ళు చల్లుకోండి. మనవైపు అంతగా అక్కర్లేనివి, నీళ్ళకు అవి లేనివే పూట గడవనివి ఏవో తెలుసా? పచ్చళ్లే! రుచి చూసి ఎలా ఉన్నాయో చెప్పాలి. ఇవి వేయింపులు. ఇక్కడి వాళ్ళేమో నీటిని కూరలు అంటారు. మనకు అన్నం కావాలి అంటే. ఎలాంటి బియ్యమైనా పట్టించుకోం. ఇక్కడ అట్లాకాదు. నెల్లూరు బియ్యపన్నం చూశారా! తుమ్మిపువ్వులు రాసి పోసినట్లుంది. ఉండండి ఉండండి. పచ్చళ్ళలోకి నెయ్యి వేసుకోవడం తప్పనిసరి. ఎందుకు తప్పనిసరో మీకే తెలుస్తుంది. ఈ రోజు వంకాయ కూర చేశాను. దీన్ని మనవైపేమో నూనె వంకాయ అంటాము. నీళ్ళు గుత్తి వంకాయ అని అంటారు. మా రెడ్డి గారికి ఇదంటే చాలా ఇష్టం. రసం కూడా ఉంది మరి. అయ్యో! బాగా ఆకలి పడి వచ్చినట్లున్నారే. అప్పుడే చివరి దాకా వచ్చేశారన్న మాట! ఇదిగో పెరుగు సంగతి మరిచిపోవద్దు. నెల్లూరు ఎండలకు, నీళ్ళ భోజనంలో కారాలకు పెరుగున్నం తినకపోతే నిభాయింతుకోడం కష్టం. సింగమ్మా ఊరగాయ పట్టుకురా. అలాగే పళ్ళేమైనా ఉన్నాయేమో చూడు ..."

అతిథులు సుష్టుగా భోజనం చేసి పైకి లేచారు. వంటగదిలో ఒకటి రెండు పనులు సరిపెట్టుకుని నాగతులసి మళ్ళీ హాల్లోకొచ్చేసరికి కదిరప్ప, మల్లెనూ, చెరొక కిటికీ దగ్గర నిలబడి చీకట్లోకి చూస్తున్నారు.

"అలా చూస్తే మీకేం తెలుస్తుంది? పైకి వెళ్లాలి. ఒకవైపు ఊరు, దానికంచుగా రైల్వే స్టేషను, ఈశాన్యంగా కొండ, కొండపైన గుడి, అదే సింగరాయ కొండ. ఆ కొండ బట్టే ఈ ఊరికిన్నీ అదే పేరు వచ్చిందట. వెళ్లి చూడొచ్చుగా ... వసారాలోనుంచి మెట్లు ఉన్నాయి."

మెట్లెక్కి వాళ్లు పైకి వెళ్ళిపోయినతర్వాత కాసేపు ఏం చేయాలో తోచక నాగతులసి హాల్లోనే నిలుచుండి పోయింది. ఏదో ముఖ్యమైన విషయం జ్జిట్టికి వచ్చినట్టై తల పైకెత్తి గోడ గడియారం వైపు చూసింది. గంట ఎనిమిదిన్నర. బండిలేటు కాకపోతే ఆయన తొమ్మిదిన్నర కైనా ఇల్లు చేరుకోవాలి. అందాకా తనేం చేయాలి? అన్నట్టు అతిథులు పడుకోడానికి గదిలో చాపలు, తలగడలు, దుప్పట్లు ఉన్నాయో లేవో చూసుకోవాలి కదా. లాంథరా చేతబట్టుకుని రెక్కతలుపులు తోసుకుంటూ ఆమె గదిలోపలికెళ్ళింది. సింగమ్మ వారానికి రెండు మూడు సార్లు ఆ గదిలో చెత్త ఊడ్చి శుభ్రం చేస్తూఉంటుంది. నేలపైన అట్టే దుమ్ములేదు. చాపలు, దుప్పట్లు ఒక బల్లపైన పేర్చబడి ఉన్నాయి. ఎటొచ్చి తలగడ మాత్రం ఒకటే కనిపించింది. మిగిలినవి ఏమయినట్టు? మిద్దెపైన గదికడితే దానికోసమని

చేయించిన తలుపును గోడకానించి పెట్టారు. తలగడ కోసం అటూ ఇటూ చూడడంలో నాగతులసికి గోడకు తలుపుకు నడుమ తెల్లటి వస్తువేదో కనిపించింది. బహుశా తలగడ వుండవచ్చుననుకుంటూ ఆమె లోపలికి చేయి సాచి ఆ వస్తు విశేషాన్ని ఈవలికి లాగింది. "అబ్బో ఇదేమిటి ఇంత బరువుగా ఉంది". అనుకుంటూ ఆశ్చర్యపడిపోయింది. ఇంతకూ అది తలగడేం కాదు. ఇందాక కదిరప్ప దగ్గర కనిపించిన సంచీ. ఇందులో వాళ్లు రాళ్లు, రప్పలూ వేసుకురాలేదు కదా. అతిథుల సామాన్లు శోధించడం సంస్కారం కాదని తెలిసినా ఎందుకో అప్రయత్నంగా ఆమె చేయి సంచీ లోపలికి వెళ్ళింది. దుస్తుల కింద పంచె గుడ్డలో పదిలంగా చుట్టబడి వున్న వస్తువేమిటో ఆమె చేతి వేళ్లు పోల్చుకున్నాయి. అది వేట కత్తి. వంకర భాగం నుంచి పిడి దాకా వచ్చేసరికి మరొక సాధనం కూడా ఉన్నట్టు తేలిపోయింది. అది వాడి బిచువా.

తలకాయల్ని సారకాయల్లా తరిగిపారేసేది ఒకటి. గుండెను తూట్లు తూట్లుగా పొడిచిపారేసేది మరొకటి.

నాగతులసి నుదుట గుప్పుగుప్పున స్వేద బిందువులు పొటమరించాయి. గుండె కొట్టుకునే ఉరవడి హెచ్చింది. అయితే అలాంటి భీతావహమైన పరిస్థితిలో సైతం ఆమె బుద్ధి స్తంభించిపోలేదు. సంచీని యధాస్థానంలోకి తోసేసింది. రెక్క తలుపుల్ని మళ్ళీ మునుపటిలా వేసి హాల్లోకి వచ్చేసింది. కంపిస్తున్న చేతిలోని లాంఠరా ద్వారా గోడలపైన ఏర్పడుతున్న వెలుగు నీడల బొమ్మలు భూతాల్లా ఆమెను భయపెట్టజూస్తున్నాయి.

'భగవంతుడా, ఈ కాళరాత్రి ఎలా తెల్లవారబోతుందో' అన్న ఆరాటం, ఆక్రోశం, ఆందోళన ఆమె అంతరాంతరాల్లో సుళ్లు తిరుగుతున్నాయి.

దీపం వెలిగించగానే చీకటింట్లోని వస్తువులన్నీ స్పష్టంగా దృగ్గోచరమైనట్టుగా నాగతులసికి ఇప్పుడు సర్వ విషయాలూ ఆకళింపునకు వచ్చేశాయి. కొండారెడ్డిది కంసుడి దివాణమైతే అందులో చాణూర ముష్టికులు ఏళ్లే! ఏళ్లు అతగాడి చేతిలో గురితప్పని ఆయుధాలు.

"పలానా అడవిలో, పలానా కోనలో, పది కాలాల చెట్టు ఒకటి ఉంది. నాలుగు రోజుల్లోపల అది దూలాలుగా త్రావులుగా, చెక్కలుగా మారి మన పశువుల కొట్లంలో ఉండాలి!"

"అట్లనే సామీ!"

"పలానా వుండాకోరు న్యాయమని, ధర్మమని భలే పెగ్గే మాటలన్నీ మాట్లాడతాఉండాడంట. కొండారెడ్డిని వేలెత్తి చూపినోడికి కొంప ఉండకూడదు. వాడిల్లు గుణాతం దగ్గరనుంచి లేపి పారెయ్యాల .."

"అట్లనే సామీ!"

"ఈ పాయకట్టులో పండిన శెనక్కాయ పండినట్టుగా మన గిడ్డంగికి చేరతాఉంటే, ఆ రామాపురం మొదలియార్లకు కన్నుకుట్టింది. నికరమైన ధర అనే మాట చెప్పి మనకొచ్చే రాబడిని తాము తన్నుకుపోతారా? ఒరేయ్ కదిరప్పా ..."

"చెప్పు సామీ!"

"ఆ నాలుగు తలలు నేలపై దొర్లాల ..."

"అట్లనే సామీ!"

"చెట్లు కూల్చినా, ఊళ్లు కాల్చినా, మనుషుల్ని మట్టుబెట్టినా కొండారెడ్డి బంట్లు చట్టానికి అతీతులుగా ఉండిపోతూ వచ్చారు. ఒక వేళ చట్టం అనుమానించినా నేరాలు నిరూపణ కాలేదు. తోకమాటకేముంది తల కదా ముఖ్యం! ఎన్ని చావులు కళ్ళచూచినా కొండారెడ్డిలో రక్తదాహం చల్లారలేదు. కొండారెడ్డి కోర్టు అనే కాలసర్పం పడగ పైకెత్తి తమకు నచ్చని వాళ్ల బతుకులపైన విషజీహ్వాలు సాచింది. మృత్యు దంష్ట్రలతో కాటేసింది. ఆఖరికి ఈనాటికి సింగరాయ కొండకూడా ఆ పడగ నీడ కిందకు వచ్చేసింది.

"అయితే ఈ నాటి నరగావు కోసం ఉద్దేశించబడిన బలిపశువు ఎవరు? బహుశా తానై ఉండకపోవచ్చు. తానైఉంటే ఎంతో అనువైన సమయాన్ని వృధా చేయడంలో ఆర్థం లేదు..!"

"కొండారెడ్డి కావిస్తున్న మారణహోమానికి ఇద్దరు రావలసి వచ్చిన కొత్త సమీధ ఏదో నాగతులసికి తెలిసిపోయింది. ఆ విషయం స్ఫురించేటప్పటికి స్టేషనులో నుంచి రైలు కూత కూడా వినిపించింది. ఆ తరువాత పది నిముషాలకల్లా ఎంతో హెచ్చరికగా క్రిందికి దిగి

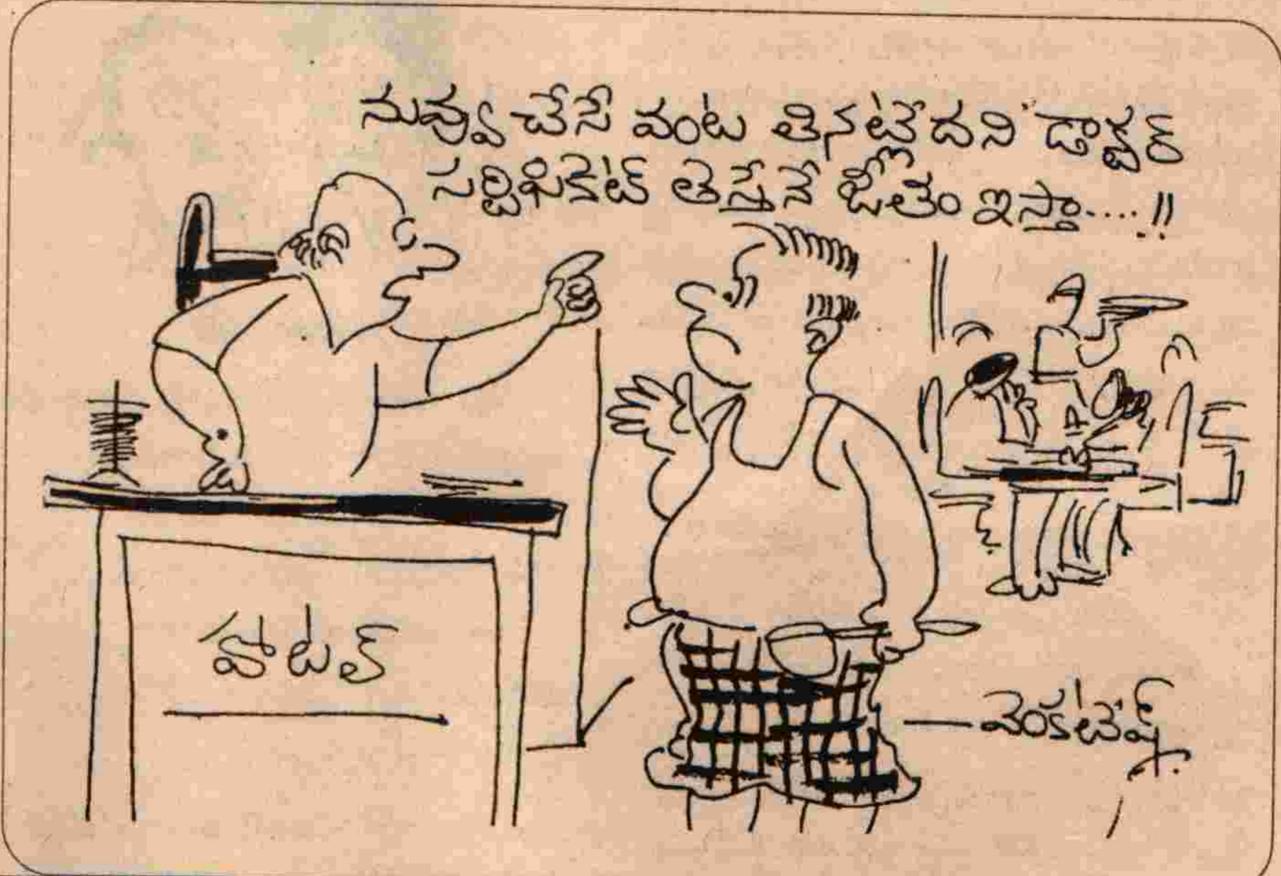
వచ్చిన అతిథిసత్తములు "ప్రయానం లో బాగా అలిసిపోయాములే చిన్నమ్మా! పడుకుంటాము." అంటూ గది లోపలికి వెళ్లిపోయారు. అప్పటి నుంచి గదిలో అలికిడి లేదు. అంతా గవ్చువ్ ...

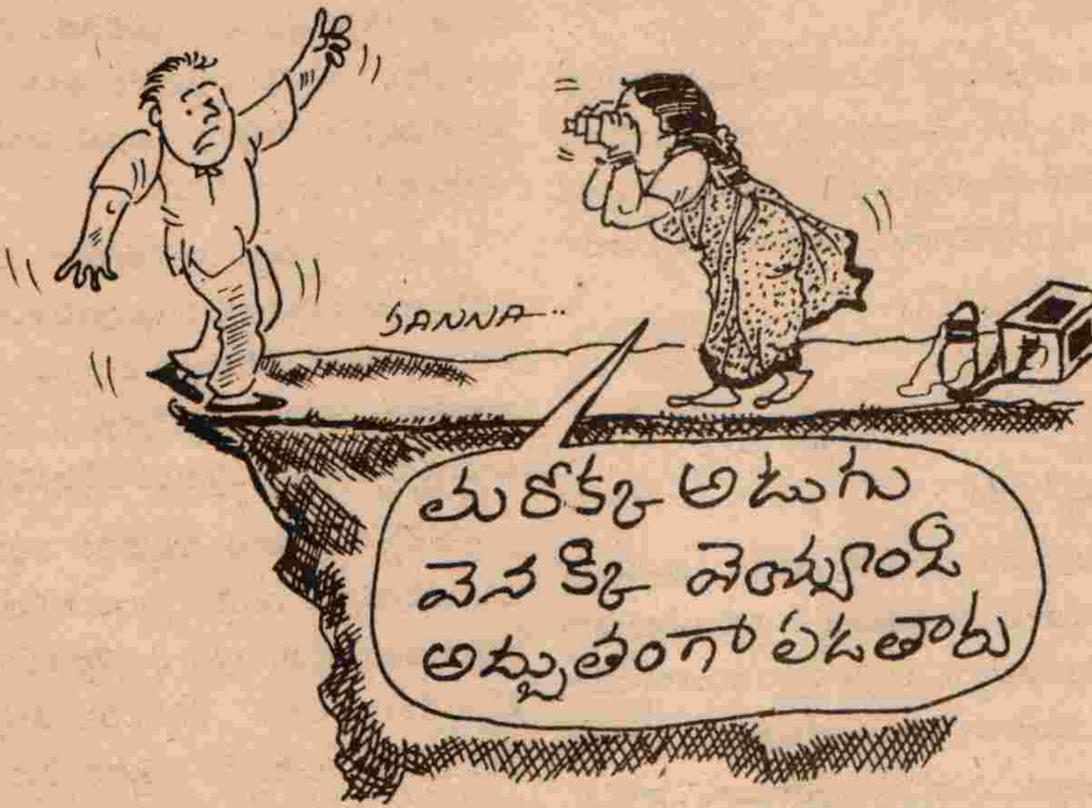
గంట తొమ్మిదిన్నర కాబోతుండగా రమణారెడ్డి తిరిగివచ్చాడు. వచ్చినవాడు బంధువుల వివాహం నుంచి అత్యుత్సాహంతో తేలిపోతూ వచ్చాడు. రాగానే నిద్రపోతున్న ఇంటిని తట్టిలేపేశాడు. భోజనానికి కూర్చున్నప్పటినుంచి పీటపైనుంచి లేచేదాక పెళ్లి కబుర్లే.

"అబ్బో పెళ్లి ఎంత అట్టహాసం పట్టపగలుగా జరిగిందనుకున్నావ్ తులసీ. పుణక వాళ్లనా, రేబాల వాళ్లనా, ఆనం వాళ్లనా, మల్లెమాల వాళ్లనా ఓహో! రెడ్డి జన సముద్రమే ననుకో. కనిపించిన వాళ్లందరూ పలకరించారు. "అయ్యో మీ నాన్నగారు పోయారటగా! పుణ్యాత్ముడు గదటయ్యా పాపం. పచ్చి అని పట్టి ఎరుగునా? ఎండు అని విరిచి ఎరుగునా?" అంటూ ఓదార్చని వాళ్లు పాపాత్ములు. వాకాడు పెంచెల రెడ్డిగారయితే "నువ్వు మీ నాయన గారి పేరిట ఒక గట్టి పని చెయ్యాలయ్యా. దానికి ప్రారంభోత్సవం నేనే చెయ్యాల" అన్నాడు.

చివరికి వచ్చేటప్పటికి అచ్చటి సన్నివేశంలో ఏదో అసంగతమైన పరిస్థితి ఉన్నట్టు రమణారెడ్డి గ్రహించాడు. "ఏం తులసీ? నా మాట లేవయినా నీ చెవిలో పడుతున్నాయా? అసలు నీ ఆరోగ్యం బాగుందా?" అని ఆరా తీశాడు.

"నిజమేనండీ! ఒళ్ళంతా నలతగా ఉంది. కణతలు పగిలిపోతున్నాయి. అందుకనే ఈ పూట భోజనం కూడా మానేశాను. మీ పాటుకు మీరు భోజనం చేసి పడుకోండి. ఏదయినా అంజనం రుద్దుకుని వేడిగా ఒక

లోటా పాలు తాగి నేను కొంచెం ఆలస్యంగా పడుకుంటాను."

నిజానికి భర్త ప్రసంగ వర్షం కురిపించినంత సేపూ నాగతులసి మనసు స్వగతాల వెంట సంచరిస్తోంది. కొండారెడ్డి తన తండ్రి. రమణారెడ్డి తన భర్త. వెంకట కృష్ణారెడ్డి తన మామగారు. అయితే ఈ రక్త సంబంధాలను ఆమె కాసేపు మరిచిపోదలచుకుంది. ఒక మనిషిపైన ఇంకొక మనిషి గొంతుక దాక కార్పణ్యం నింపుకోవాలంటే అందుకు బలీయమైన కారణం అంటూ ఉండితీరాలి. అయితే గొంతు కొరికి గొర్రె పిల్లను కబళించడానికి తోడేలుకు బలీయమైన కారణం మాట దేవుడెరుగు అసలు కారణాలే ఉండనక్కరలేదు. అమాట కొస్తే కారణాలను అది కల్పించుకోగలదు. కొండారెడ్డి దండ నీతి అంతకంటే మెరుగ్గా లేదు.

అసలీంతకూ ఏం జరిగింది? సింగరాయ కొండ వాస్తవ్యులైన తండ్రి కొడుకులు వెంకటకృష్ణారెడ్డి, రమణారెడ్డి గిత్తల బేరం కోసం దేశం పైకి బయలుదేరారు. న్యసింహ జయంతి సందర్భంలో సింగరాయకొండ గుడిలో బ్రహ్మోత్సవాలు జరగడం పరిపాటి. ఆ తిరణాలకు పెద్ద హంగు ఎడ్ల పందాలు. ఎడ్లు పూన్చిన బండ్లపై నిల్చుని, పగ్గాలు చేతబట్టుకుని కోడె ప్రాయం రైతు యువకులు పరుగు పందాల్లో పాల్గొంటారు. కోడెలు ఎంత పసండుగా ఉంటే అంత ప్రతిష్ట. కొమ్ములు వెనిక్కి వాలి చంద్రవంకల్లా మలుపు తిరిగి ముందుకు రావాలి. పలువరస మధ్యస్థంగా ఉండాలి. కాళ్ళల్లో దిటవు ఉండాలి. శరీరం పైన సుళ్లు ఉండకూడదు. పొట్ట మరీ పెద్దదిగా ఉండరాదు. మూపురం ముచ్చటగా ఉండాలి. మొత్తంపైన ఇవి గిత్తలా దేవతా గుర్రాలా అన్నట్టుండాలి. వెండి రూపాయల నాణాల్ని పల్లెలలో వదిలపరుచుకుని నెల్లూరు జిల్లా శివార్లు దాటి తిరుత్తణి ప్రాంతాలకు

వచ్చేసిన సింగరాయ కొండ రైతులకు అలాంటి గిత్తలు పల్లి పట్టులో కొండారెడ్డి కొట్టంలో ఉన్నాయని తెలిసింది. ఏడాది క్రితం ఒకనాటి సాయంకాలం మసక చీకట్లు అలుముకుంటున్న మునిమాపు వేళప్పుడు వాళ్లు పల్లి పట్టులో అడుగు పెట్టి కొండారెడ్డిని బేటీ చేశారు. అప్పటి నుంచీ ఊహించడానికైనా సాధ్యం కాని సంఘటనలు, దిగ్భ్రమ కలిగించే నాటకీయ సన్నివేశాల్లా జరిగిపోయాయి. కొండారెడ్డి వెయ్యి నుంచి తొమ్మిది వందలకు దిగిరావడం వెంకట కృష్ణారెడ్డి ఏడున్నర నుంచి ఎనిమిదిన్నర దాకా ప్రాకడం, వంద రూపాయల తేడాలో బేరం కుదరకపోవచ్చున్న పరిస్థితి పాడసూపడం, చెప్పిన ధరకు తలవొగ్గకుండా తనతో బేరానికి దిగే మొనగాళ్లు ఇంతకాలానికి పుట్టుకొచ్చారా అనే కినుకతో కొండారెడ్డి భ్రుకుటి ముడిపడడం అయినా అతడు తన స్వభావానికి

అనుమానం

“ఈ ఆడవాళ్ళ అనుమానాల్తో వేగటం భలే కష్టమోయ్!” చిరాగ్గ అన్నాడు చిదంబరం.

“ఏం... నువ్వు రాధతో తిరగటం తెల్పి మీ ఆవిడ కేకలేసిందా?” అడిగాడు ఏకాంబరం.

“అబ్బే... మా ఆవిడతో తిరగటం చూసి రాధే ఆలిగింది!”

“||”

- అండె అనిత, (చిత్తూరు)

భిన్నంగా ఎనిమిది వందలకే సమ్మతించి, ముభావంగానే సదరు వైరాన్ని తుడిచేసుకోవడం మరునాటి ఉదయం తెల్లవారుఝామున కోడెల్ని బయలుదేరదీయవచ్చుననే ఉద్దేశ్యంతో ఆ రోజు రాత్రి భోజనం చేసి కొండారెడ్డి మహిడీలోనే పడుకున్న ఎద్దుల బేరగాళ్ళ పైనబడి, చీకట్లో గుర్తు తెలియరాని శాల్తీలు కొందరు పగ్గాలతో నిగ్గదీసి స్తంభాలకు విరిచి కట్టి ఉడాయించడం, ఈ గొడవంతా ఏమిటో అర్థం కాక అప్పటి కప్పుడు అక్కడ గుమికూడిన పరివారంతో కొండారెడ్డి సింగరాయకొండ రైతుల్లోని పడుచువాడు తన కుమార్తె కొంగు పట్టి లాగినట్టు ప్రకటించడం, ఆ దురాగతానికి ప్రతిక్రియగా మరునాడు వాళ్ళ తలలు నున్నగా గీయించి, సున్నపు బొట్లు పెట్టించి వల్లెవట్టు వీధుల్లో ఊరేగింపు చేయనున్నట్లు తీర్మానించడం, ఇంతపని జరిగాక ఇల్లా, ఊరూ మాటుమణిగి రాయి రాయి కరిగే రాత్రి వేళ ఒంటి నిండా ముసుగు కప్పుకున్న ఓ వ్యక్తి పగ్గాలు తెగకోసిం తలుపులు తెరచి వాళ్ళకు విముక్తి కలిగించడం, మెరుపు వేగంతో ముందూ వెనకూ చూడకుండా దొడు తీస్తున్న ఆ తూరుపు రెడ్లు రెండు మూడు మైళ్ల దూరం వెళ్లిన తరువాత తమను వెన్నంటి ఇంకొక మూడో వ్యక్తి వస్తున్నట్టు పసిగట్టి, వెనుదిరిగి చూచేసరికి వాళ్ళకు తాను కనిపించడం ...

ఇదే కథా క్రమం. అప్పుడిక వెనుదిరిగి వెళ్ళి కొండారెడ్డికి కూతురుగా బ్రతకడం కన్న, ఈ బ్రతుకు ఏమై పోయినా పర్వాలేదని నాగతులసి తేల్చి చెప్పేసింది. ఉత్త పుణ్యానికి ఒక యువకుడిపైన తన కొంగు పట్టుకున్నట్టు అభాండం పడింది గనుక జీవితంలో అతడికే కొంగు పరచాలన్న ధృఢనిర్ణయానికొచ్చేసింది.

పడుకోగానే రమణారెడ్డికి నిద్రపట్టినట్టుంది. అతడు గాడంగా నిద్రపోతున్నట్టు తేల్చుకున్నాక పడక గది తలుపు మూసి నాగ తులసి హాల్లోకి తిరిగి వచ్చింది. గోడకానించి పెట్టిన వాలు కుర్చీని లాక్కెళ్లి హాలుకు మధ్యగా వేసుకుంది. లాంఠరా తన పాదాల కల్లంత దూరంలో పెట్టుకుని, వాలు కుర్చీలోకి నిశ్చలంగా సోలిపోయింది. ఈలోగా ఆమె ఆలోచన కూడా ఒక కొలిక్కి వచ్చేసింది.

కొండారెడ్డి కూతురై పుట్టిన నేరానికి గాను తాను కావాలంటే అర్థాంతరపు చావు చావడానికైనా సిద్ధమే. కాని నిరపరాధి అయిన భర్త శరీరంపైన మాత్రం ఈగవైనా వాలనీయదు. కన్ను చెమర్చుకుండా కొండంత పాపాన్ని మూటగట్టుకున్న కొండారెడ్డి కూతురుగా తాను కాసంత పుణ్యం చేయడానికి గాను నిబ్బరంగా ఉండగలదా?

ఉంటుంది. తప్పుకుండా ఉంటుంది. మిన్ను విరిగి నెత్తిపై పడినా తాను చెక్కు చెదరదు.

“ఊరుకున్నారేమిట్రా! రండి. ఈవలికి రండి. అయితే ఒక్కటి మటుకు నిజం. నా అంతు చూడకుండా మీరు ముందుకు కదలేరు దయ్యం పోతూపోతూ ఒక కొమ్మను విరిచినట్టుగా, నేనుకూడా గట్టిగా గావుకేక పెట్టకుండా చావను. ఆత్మరక్షణకోసం ఎల్లప్పుడూ అందుబాటులో ఉంచుకునే లైసెన్స్ తుపాకి అప్పుడు నా భర్తకు ఉపకరిస్తుంది. భార్యను చంపి పైకి వస్తున్న వాళ్లను కాల్చేస్తాడు. గనుక చట్టానికి అతన్ని చెనకే వీలుండదు...!”

గంట పదకొండయింది. కాలం తాబేలులా చాలా మందకొడిగా సాగుతోంది. పరిసరాలలోని కీచురాళ్ల ఎలుగులు, జమ్మికుంటలోని కప్పల బెకబెకలు వాయిద్య గాళ్లకు బొత్తిగా సంబంధం కుదరని పాటకచేరిల్లా కర్ణకఠోరంగా వివస్తున్నాయి. ఉండీఉండీగీ స్టేషన్ నుంచి రైలు కూతలు ఫిరంగికాలుల్లా వెలువడుతున్నాయి. గోడ గడియారంలోని లోలకపు సవ్వడి నగారంమోతలు నాగతులసి వీనుల్లో ధ్వనిస్తోంది. రోజు మారేందుకు గుర్తుగా గడియారం పన్నెండుసార్లు మోగింది.

ఒకటి ... రెండు మూడు.... నాలుగు.....ఐదు నిమిషాలు గంటల్లా బారలు చాస్తున్నాయి. గంటలు యుగాల్లా పరీక్షిస్తున్నాయి. ఎట్టెదుట గోడపైన ఒకబల్లి రెండుజానల దూరంలో ఉన్న కీటకాన్ని కబళించాలని ఊరిస్తోంది. సాంచి సాంచి అది ముందుకు ఉరికినప్పుడల్లా ఆ కీటకం అందీ అందకుండా ఎగిరిపోతోంది. అయితే బల్లిలో వేటాడే కాంక్ష అంతకంతకూ మిక్కుటమై పోతోందేకాని తగ్గడంలేదు. బల్లికి చెలగాటంగాను, కీటకానికి ప్రాణసంకటంగాను ఉన్న ఈ ప్రదర్శనం ముగింపుకు వచ్చేదెప్పుడు?

ఉన్నట్టుండి శరీరంలో విద్యుత్ ప్రవహించినట్లే నాగతులసి ఉలిక్కిపడింది. సవ్వడికాకుండా గది తలుపులు తెరుచుకోవడంలేదు కదా. మనుషులు తెరిచినట్లు లేరు. తలుపులు వెనక్కి వెళ్లినందువల్ల ఏర్పడిన అవకాశంలో రెండు మానవాకారాలు దుస్తులు తొడుక్కున్న దారువిగ్రహాల్లా కానవస్తున్నాయి. అడుగుల చప్పుడు వినిపించకుండా ఈ హాల్లో కొచ్చేశాయి. ఆమెకు వాటికీ ఇప్పుడు ఉన్న మధ్యదూరం అయిదు అడుగులకు పరిమితమైంది.

కదిరప్ప చేతులో వాళ్లు తెచ్చుకున్న సంచి చుట్టలు చుట్టుకొని బుసలుకొడుతున్న శ్వేతనాగులా కన్పిస్తోంది. ముట్టుకోరాని వస్తువును ముట్టుకున్నందువల్ల కంపరాన్ని వదిలించుకోవడానికి అన్నట్టుగా కదిరప్ప దానిని క్రిందికి జారవిడిచేశాడు. మరుక్షణాన వాల్లిద్దరూ వెన్నెముకలో

మన పాఠకులకు

ఎడిటర్: ఏంటయ్యా ఈ జోక్ క్రితం వెల వేరే పత్రికలో పడింది కదయ్యా. మేము కాపీ వీ ప్రచురించము. పట్టుకెళ్లు.

రచయిత: ఈ జోక్ మన పత్రికను చదివే పాఠకులు కూడా చదివి ఆనందిస్తారని నా కోరికండీ.

- బొడ్డేటి దుర్గాకాటమ్(కిర్లంపూడి)

సత్తాపూర్తిగా కోల్పోయినట్లు నాగతులసి ఎదుట భూపతనమయిపోయారు. అలా పడిపోవడంలో పాలతలాలు వెళ్లి ఆమె పాదాలకు సోకుతుండగా, చిరకాల సుముపార్జిత పాపసంచయనంనుండి వెలువడిన జీవాత్మల్లా వాళ్లు గొంతు విప్పేశారు.

“అమ్మా మహాలక్ష్మీ! మేమెందుకొచ్చామో మీకు తెలిసిపోయింది. ఏడేడు జల్మాలు కాగేనూనెలో తోయించి మగ్గిమాడేటట్టు చేసినా ఆ పాపాలు పోయేవికావు. ఏదైనా పాపిష్టిపని చేయాలనుకుంటే ఆ రోజు పెద్దమ్మగారి ముకం చూచేవాళ్లంకాదు. ఇప్పుడు నీ ముకం చూసినా ఆట్లనే బిక్కచచ్చిపోయినాము. చల్లటి చేతుల్తో నీవు పెట్టిన అన్నం అరగకముందే నీ భర్తను పాలివెట్టడానికి, నీ కొంపను గుండంచేయడానికి తెగబడినాం. మాకు బుద్ధాచ్చింది తల్లీ! నీవు మా తప్పును మన్నించినట్లు

చెబితే కాని మేము నీ పాదాలు వదిలిపెట్టం.”

“ ఏమిటి తులసీ ! ఇంకా పడుకోలేదా ఎవరితో మాట్లాడుతున్నావు” వెనకనుంచి రమణారెడ్డి గొంతుక విన్పించింది.

“ ఇందాకా చెప్పటానికి మర్చిపోయాను. మా ఊరి వాళ్లొచ్చారు చూడండి! మా వైపు సపోటాలు బాగా ధరపలుకుతాయట. తీసుకువెళ్లి అమ్ముకోవాలని వచ్చారు. వీళ్లతో మాట్లాడుతూ కూర్చున్నా ”

“భలేదానివే! ఇక తెల్లవారదా ఏమిటి ? కబుర్లన్నీ ఇప్పుడే తవ్వి తలకెత్తుకోవాలా?”

“ ఔను నిజమే! వస్తున్నావదండీ. ఏం కదిరప్పా మీరు వెళ్లి పడుకోండి....” భర్త వెంట ఆమె లోపలికి వెళ్లింది.

మర్నాడు తెల్లవారేసరికి వాళ్లు సింగరాయకొండ ప్రాంతంలో లేరు. రాయలసీమ యాసతో మాట్లాడే ఇద్దరు వ్యక్తులు - పహిల్వానుల లాంటివాళ్లు - విశాఖపట్నం వైపు వెళ్లే రైలెక్కినట్లు నాలుగురోజుల తరువాత నాగతులసికి కర్ణాకర్ణిగా తెలిసింది.

(యాభైయేళ్ల క్రితం చిత్రారుజిల్లా తూర్పు తాలూకాలో చాలా విస్తృత ప్రచారం కలిగిన పేరు “బల్లిపట్టుకొండారెడ్డి:” భక్తాటనం చేసుకునే దేశవిష్ణు రులను పాతగుడ్డలతో బిట్టిబొమ్మలాంటి ఓ ఆకారాన్ని తయారుచేసి నూలు దారంతో దాన్ని ఆడిస్తూ ‘పాపకరుముడు కొండారెడ్డొచ్చినాడు. చూడండి పరమదురమార్గుడుకొండారెడ్డొచ్చినాడుచూడండి.’ అంటూ ఆ బొమ్మను దుమ్ములో వేసి పొల్లించేవారు. వాళ్లు చిలువలు పలువలుగా చెవుతూ పచ్చిన ఉదంతాల ఆధారంగా అల్లుకున్న కథ ఇది....)

మీకుక్కశోన్సో వచ్చుత్కించిపాడైంది...!

మా ఊరికి వచ్చుత్కించి కలిచినప్పటి నుండి!

